

Uskonto - parasta IKInä!

IKI on ajanmukainen, innostava ja monipuolinen uskonnon oppimateriaalisarja yläkouluun. **IKI** tarjoaa uuden opetussuunnitelman mukaisen, joustavan ja syvän tavan oppia ilmiöstä, joka koskettaa kaikkia.

IKI-materiaaliperhe sisältää oppilaan kirjat 7-9, opettajan materiaalin sekä monipuolista sähköistä sisältöä sekä opettajan että oppilaan käyttöön. Materiaaliperheen tekijät Raili Keränen-Pantsu, Petri Lassila, Pekka Lund ja Anna Saurama ovat uskonnonopetuksen ja pedagogiikan ammattilaisia.

Uutta yläkoulun uskonnonopetukseen

IKI havainnollistaa sitä monitahoista ilmiötä, jota nimitetään uskonnoksi, mutta joka näyttäytyy eri aikoina ja eri paikoissa yhtä aikaa samanlaisena ja erilaisena. IKI tarkastelee uskontoa kokonaisvaltaisesti monimuotoisena, elävänä ja elettyinä todellisuutena, joka vaikuttaa yhteiskunnassa ja maailmassa. Samalla se tarjoaa perustietoa uskonnollisista perinteistä ja monipuolisia tapoja opettaa uskontoa innostavasti.

Elettyä kokemusmaailmaa ja faktatietoa taitavasti yhdistelevä materiaali tarjoaa oppilaalle tilaa ja keinoja ajatella ja hahmottaa omaa elämänpiiriään ja vaikuttaa siihen. Materiaalin keskiössä ovat uskonto- ja katsomusdialogi, katsomuksellinen monilukutaito, uskonnon ja kulttuurin välinen vuorovaikutus sekä yksilön elämäntaitojen kehittymisen ja identiteetin rakentamisen tukeminen. Materiaali antaa eväitä elämään uskontojen ja katsomusten moninaisuudessa sekä valmiuksia kohtaamiseen eri tavoin ajattelevien välillä.

IKI ja oppiaineen sisältöalueet

IKI 7-9 -materiaali on tehty vuonna 2016 käyttöön otettavan perusopetuksen opetussuunnitelman mukaiseksi. Opetussuunnitelmassa uskonnolle on määritelty kolme keskeistä sisältöaluetta: suhde omaan uskontoon (S1), uskontojen maailma (S2) ja hyvä elämä (S3).

Materiaali tarjoaa monipuolisia kokonaisuuksia, joissa sekä yhdistellään sisältöalueita että käsitellään sisältöalueiden teemoja eri näkökulmista. Näin IKI tukee opetussuunnitelman mukaista ilmiölähtöistä oppimista ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden saavuttamista: Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2), itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), monilukutaito (L4), tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5), työelämätaidot ja yrittäjyys (L6), osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) huomioidaan sarjan pedagogisissa ja didaktisissa valinnoissa. Kaikkea koulussa annettavaa opetusta koskevat yleiset perusteet läpäisevät sarjan.

IKI kannustaa ja haastaa tarkastelemaan, refleктоimaan ja ymmärtämään ilmiötä, jota kutsumme uskonnoksi. Materiaali tarjoaa oppilaalle tilaa ja välineitä ajatella. IKI ei tingi faktoista, mutta ei myöskään jätä vaikeita käsitteitä irrallisiksi vaan auttaa sen hahmottamisessa, miten uskonto elää ja vaikuttaa kulttuurissa, yhteiskunnassa, paikallisyhteisössä – kaikkialla ympärillämme. IKI auttaa hahmottamaan, mistä opiskeltavassa uskonnossa on kyse ja miten se vaikuttaa Suomessa ja eri puolilla maailmaa. IKI tukee uskonnon kulttuurisen lukutaidon ja uskonnollisen monilukutaidon kehittymistä.

S2

IKI sukeltaa syvälle instituutioiden ja oppirakennelmien taakse ja kysyy, mitä meille kullekin merkitsee se, että jokin asia on pyhä. IKI johdattaa tutustumaan uskontoon ja erilaisiin vakaumuksiin kulttuurisina ja yhteiskunnallisina ilmiöinä. Uuden opetussuunnitelman mukaisesti IKI vie tarkastelemaan uskonnon ja yhteisöjen sekä uskonnon ja yhteiskunnan välistä suhdetta, sekä uskonnon vaikutusta politiikkaan. IKI auttaa ymmärtämään uskonnoista käytävää keskustelua ja tarkastelee uskontoa ilmiönä monipuolisesti eri näkökulmista ja suhteessa populaarikulttuuriin, tieteeseen, taiteeseen ja mediaan.

Sarjan sisällöt on ryhmitelty harkiten: asioita lähestytään toistuvasti kolmen vuoden ajan eri näkökulmista syventäen, täydentäen, vanhaa kerraten ja samalla avaten uusia näkökulmia. IKI tarjoilee uudenlaisia kokonaisuuksia, jotka rakentuvat vähitellen ja täydentävät toisiaan. IKI ohjaa havainnoimaan uskontoa kriittisesti mutta uteliaasti. Materiaali johdattaa vuorovaikutukseen ja tukee opetusta antamalla välineitä keskustella katsomuksellisista kysymyksistä ajankohtaisesti ja oppilaita kiinnostavalla tavalla.

S3

IKI panostaa elämänmakuiseen hyvän elämän ja etiikan opettamiseen. Sarja johdattaa miettimään, miten me voimme elää hyvää elämää tässä ja nyt, yhdessä, ja miksi se on usein niin vaikeaa. Materiaali haastaa pohtimaan ja rakentamaan omia arvoja. Oppilasta kannustetaan tarkastelemaan hyvän elämän edellytyksiä ja rajoituksia meillä ja maailmassa sekä yksilön että yhteisön kannalta, joten käsittelyyn nousevat YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, erilaisten katsomusten eettinen ajattelu ja uskonnot yhteiskunnallisina vaikuttajina. IKI tunnistaa tarpeen käsitellä opetuksessa paitsi hyvää ja oikeaa myös inhimillisen käyttäytymisen haurautta ja pimeitä puolia sekä sitä, miksi hyvä ja oikea eivät toteudu: holokausti ei ole vain historiallinen tapahtuma vaan esimerkki ihmisen jatkuvasti läsnä olevasta kyvystä pahaan. IKI tukee oppilaan oppimista ja kasvua toiset huomioon ottavaksi, erilaisia ilmiöitä ymmärtäväksi yhteiskunnan jäseneksi.

IKI ja taitojen oppiminen

IKI tarjoaa monipuolisia välineitä opettamiseen ja oppimiseen. Materiaaliperhe toteuttaa opetussuunnitelman yleisen osan arvopohjaa.

IKI kannustaa oppilaita omatoimiseen ajatteluun ja kehittämään itseään oppijana (L1). Se auttaa tarkastelemaan ja arvioimaan uskonnon moninaisuutta osana kulttuuria, ympäröivää yhteiskuntaa ja mediaa (L2). IKI tukee nuoren vuorovaikutustaitoja (L2). Nuorille tarjotaan monipuoliset tiedot ja taidot liittyen opiskeltavaan uskontoon, maailman eri uskontoihin sekä uskonnottomiin maailmankatsomuksiin (L1, L2, L7). IKI-materiaalin opettajalle tarjoama monipuolinen tehtävistö ja eriyttämisen eri tavoin mahdollistava didaktinen materiaali opettaa nuorille monilukutaitoa (L4) ja harjaanuttaa heitä toimimaan nykyaikaisessa sähköisessä viestintäympäristössä (L5).

IKI-materiaali vahvistaa dialogivalmiuksia moninaistuvassa yhteiskunnassa (L1, L2, L3, L4, L6, L7). Materiaali kannustaa yritteliäisyyteen, oman ympäristön havainnointiin, tutkimiseen ja kyselemiseen sekä kehittämään monia muita koulu- ja työelämässä vaadittavia taitoja (L1, L6). IKI rohkaisee nuoria osallistumaan sekä omaa että toisten ihmisten ja ympäristön hyvinvointia, tasa-arvoa ja vakaumuksen vapautta tukevaan päätöksentekoon ja uskontojen ja kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen ja näkemään omat mahdollisuutensa ja vastuunsa kestävän tulevaisuuden rakentamiseksi (L2, L7).

IKI tukee opettajaa uuden opetussuunnitelman mukaisten työtapojen käytössä. Materiaalin työskentelytavat ovat ilmiölähtöistä ja erilaisia työtapoja käytetään monipuolisesti. Opiskeltavia teemoja ja ilmiöitä käsitellään kokonaisuuksina, joiden avulla on mahdollista ylittää oppiainerajat ja joista voi rakentaa kokonaisuuksia eri vuosiluokille. Näin koko koulun opetus eheytyy ja oppimiskokemuksista tulee monialaisia. (L1-L7)

Materiaalissa kiinnitetään erityisen paljon huomiota oppimisen kannalta keskeisiin taitoihin kuten tiedon hankintaan, käsittelyyn, analysointiin ja esittämiseen, soveltamiseen, yhdistelemiseen, arviointiin ja tiedon tuottamiseen ja luomiseen itse. (L1, L4, L5, L6.)

Tekijäryhmän vahva pedagoginen osaaminen takaa joustavia välineitä ja tukea opetuksen eriyttämiseen ja oppimisen arviointiin. Samalla oppilasta tuetaan itseohjautuvuuteen ja itsearviointiin. IKI ottaa todesta oppilaiden oman kokemusmaailman ja huomioi oppilaiden ikäkaudet.